

інструментів виконує власні функції, спрямовані на зміцнення конкурентних позицій підприємства та підвищення результативності його діяльності. Використання інструментів управління конкурентоспроможністю сприяє зміцненню конкурентних переваг підприємства та підвищенню ефективності його діяльності. Застосування регламентів і управлінських методик дозволяє оптимізувати процеси, удосконалювати стратегічні рішення та посилювати ринкові позиції. Оцінювання результатів здійснюється за встановленими критеріями, що дає можливість коригувати управлінські рішення та підвищувати конкурентоспроможність.

Таким чином, комплексне управління конкурентоспроможністю є необхідною передумовою адаптації підприємства до змін зовнішнього середовища та збереження його економічної стійкості.

Список використаних джерел:

1. Бугас В. В., Руднічок В. С. Управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах глобалізації. *Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій*. 2025. №1. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/402>.
2. Джерелюк Ю. О., Попович Н. Н. Стратегічний конкурентний аналіз як інструмент забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції "Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції". 18 листопада 2025 р. м. Херсон-Хмельницький. С. 220-2024.
3. Євтушенко Н. О., Гурін, Т. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства: теоретичний аспект. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2022. № 3-4. С. 24-28.

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Щитовська Б. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ЧИННИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасній економіці цифровізація стає ключовим драйвером розвитку підприємств і галузей. Поширення інформаційно-комунікаційних технологій, автоматизації та аналітики даних формує нові умови конкуренції, у яких швидкість обробки інформації, гнучкість управління та інноваційність визначають ринковий успіх. У цих умовах цифрова трансформація бізнес-процесів виступає стратегічним

інструментом підвищення ефективності діяльності підприємства та забезпечення його довгострокової конкурентоспроможності.

Цифрова трансформація бізнес-процесів – це комплексне впровадження цифрових технологій у всі аспекти діяльності підприємства з метою оптимізації операцій, підвищення продуктивності та створення нової цінності для клієнтів [4, с. 272]. Вона охоплює не лише автоматизацію окремих операцій, а й зміну управлінської логіки, організаційної структури та корпоративної культури.

Вплив цифровізації на ефективність бізнес-процесів проявляється насамперед у скороченні часу виконання операцій і зниженні витрат завдяки автоматизації та оптимізації ресурсів. Цифрові інструменти дозволяють мінімізувати людські помилки, підвищити точність планування та забезпечити контроль у режимі реального часу. Водночас підприємство отримує здатність швидко адаптуватися до змін ринкового середовища, формувати гнучкі бізнес-моделі та підтримувати стабільну якість продукції й послуг [2]. Усе це безпосередньо впливає на конкурентні позиції, адже ефективність операцій дедалі більше визначає здатність компанії утримувати клієнтів і розширювати ринкову частку.

Особливого значення цифрова трансформація набуває як стратегічний чинник конкурентоспроможності. Вона створює умови для розроблення інноваційних продуктів і сервісів, забезпечує швидку реакцію на зміну попиту, дозволяє персоналізувати обслуговування клієнтів і масштабувати діяльність без пропорційного зростання витрат [3, с. 78]. Крім того, використання сучасних технологій формує імідж інноваційного та надійного підприємства, що зміцнює його репутацію та довіру споживачів. Таким чином, цифровізація виступає джерелом довгострокових конкурентних переваг, які важко відтворити конкурентам без аналогічних технологічних і організаційних змін.

Цифровізація сучасного підприємства базується на автоматизації операційних процесів та інтеграції інформаційних потоків. Впровадження систем класу ERP, CRM та BPM у поєднанні з технологіями RPA дозволяє мінімізувати людський фактор, скоротити час виконання операцій та сформувати єдине цифрове середовище [1, с. 18]. Це забезпечує безперебійну роботу всіх підрозділів із

синхронізованими даними, що критично важливо для прозорості та швидкості управління.

Іншим стратегічним напрямом є використання аналітики великих даних (Big Data) та розвиток цифрових каналів взаємодії. Обробка масивів інформації дає змогу точно прогнозувати попит, оптимізувати складські запаси та приймати обґрунтовані управлінські рішення [5]. Водночас розгортання онлайн-платформ, мобільних застосунків та омніканальних моделей продажу трансформує клієнтський досвід, роблячи взаємодію з ринком більш гнучкою та персоналізованою.

Фундаментом цифрової трансформації виступають хмарні технології та системи кібербезпеки. Вони гарантують масштабованість бізнесу, високу доступність даних та захист критично важливих інформаційних ресурсів. Системне поєднання цих інструментів дозволяє створити цілісну інформаційну систему управління підприємством, яка здатна адаптуватися до динамічних умов сучасної економіки.

Попри значні переваги, цифрова трансформація супроводжується низкою викликів:

- значні початкові інвестиції;
- дефіцит кваліфікованих кадрів;
- кіберзагрози та ризики інформаційної безпеки;
- складність інтеграції нових систем;
- опір персоналу організаційним змінам;
- потреба модернізації технічної інфраструктури.

Ефективне подолання цих бар'єрів потребує чіткої стратегії, поетапного впровадження технологій, управління змінами та розвитку цифрових компетенцій працівників.

Отже, цифрова трансформація бізнес-процесів є стратегічною умовою підвищення конкурентоспроможності підприємства. Вона забезпечує зростання ефективності, зниження витрат, удосконалення якості продукції та формування інноваційних бізнес-моделей. У сучасних умовах цифровізація має розглядатися не як разовий проєкт, а як довгострокова стратегія розвитку підприємства.

Список використаних джерел:

1. Бунке О. С. Автоматизація бізнес-процесів: конспект лекцій: навч. посіб. для студ. спеціальності G7 "Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка", освітньо-професійна програма "Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології кібер-енергетичних систем". Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. 85 с.
2. Гринько Т. В., Гвініашвілі Т. З., Каліберда М. С. Стратегічне управління підприємством в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. № 50. 2023. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-71>.
3. Коломоєць Є. В. Цифрова трансформація бізнесу як основа підвищення його конкурентоспроможності. *Сталий розвиток економіки*. № 4(51). 2024. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-51-10>.
4. Островська Г., Шерстюк Р., Ціх Р. Управління бізнес-процесами в умовах цифрової трансформації підприємств. Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, цифровізація та інновації: монографія за ред. д.е.н., проф. О. А. Сороківської. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2024. С. 254-275.
5. Стаєцький М. О. Роль і місце смарт-технологій в стратегічному управлінні бізнес-організацій. *Економіка та суспільство*. № 72. 2025. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-74>.
6. Гринько Т. В., Гвініашвілі Т. З. Формування системи конкурентоспроможності суб'єктів підприємництва в умовах цифровізації. Підприємство: сучасні виклики, тренди та трансформації: колективна монографія / за заг. ред. Гринько Т.В. Вид-во: ФОП Біла К.О. 2023. С. 121-186. URL: https://confcontact.com/2023-kolektyvna-monographiya/km_2023.pdf.

Жук З. С., канд. техн. наук. Джур О. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**МЕТОДИ ОЦІНКИ ТА ІНТЕГРАЦІЇ КРИТЕРІЇВ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ (ESG) У МІЖНАРОДНІ ЛАНЦЮГИ ПОСТАЧАННЯ**

Еволюція досліджень стандартів діяльності підприємств, що отримала назву Environmental, Social, and Governance (ESG) через призму концепції сталого розвитку Triple Bottom Line (TBL) знаменує парадигмальний зсув у розумінні корпоративної сталості. Концепція TBL, запропонована Дж. Елкінгтоном (Elkington, 1997), структурує оцінку корпоративної діяльності за трьома вимірами: Profit (Прибуток), People (Люди), Planet (Планета), тоді як ESG-метрики слугують зовнішнім вимірюванням цих процесів, забезпечуючи публічну підзвітність бізнесу. Для України, яка перебуває на шляху євроінтеграції та зобов'язана поступово імплементувати вимоги Директиви ЄС про корпоративну звітність зі сталого розвитку (CSRD), освоєння цих інструментів набуває особливої практичної актуальності. ESG-оцінка ризиків у ланцюгах постачання є процесом